

Handläggare
Per Qvist
08-508 876 33

Till
Exploateringsnämnden
2024-09-26

Motion av Therese Lindström (M) och Theréz Randquist (M) om att staden ska kunna erbjuda mer stadsodling till Stockholmarna. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Thomas Andersson
Förvaltningschef

Anders Johnson
Avdelningschef

Remissen

Therese Lindström (M) och Theréz Randquist (M) har lagt en motion om att staden ska kunna erbjuda mer stadsodling till Stockholmarna. Kommunstyrelsen har ombett exploateringsnämnden att yttra sig om motionen med senast 2024-10-01.

Exploateringskontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 33
Växel 08-508 276 00
per.qvist@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra till berörda nämnder att utreda vilka naturreservat i Stockholms stads ägo som idag inte har stadsodling i anslutning till sig, samt analysera vilka platser som skulle kunna erbjudas som möjliga odlingslotter till de boende i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen stadsmiljö.

Analys och konsekvenser / Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret delar uppfattningen att stadsodling i olika former kan bidra till ett högre nyttjande av allmän plats. Personer med ett odlingsintresse uppskattar naturligtvis att möjlighet till odling erbjuds men även övrig allmänhet kan uppleva platser som befolkas som tryggare och mer intresseväckande.

Samtidigt som odling kan samexistera med vissa aktiviteter i det offentliga rummet, som promenader, innebär emellertid odling att en del andra aktiviteter inte kan äga rum på samma plats. Detta gäller till exempel bollek, picknick eller fri lek. Odling samt flera av de andra aktiviteterna är ofta mest lämpliga att lokalisera till plana och öppna ytor, något som det är brist på i många delar av staden. Att upplåta allmän plats för odling kan alltså innebära att den allmänhet som inte odlar trängs undan från att använda platsen ifråga. I och med att vissa av aktiviteterna utesluter varandra behövs alltså tillräckligt med allmän plats för att de aktiviteter man vill möjliggöra ska kunna få plats jämsides.

Ofta är det så att de ytor som kan vara lämpliga för odling också lämpar sig för annan markanvändning såsom bostäder och offentliga samt privata verksamheter, där staden också har högt ställda mål på utveckling.

Det är också viktigt att beakta att för att odlingsanläggningar ska fungera väl krävs ofta att funktioner som sophantering, parkering samt tillgång till bevattning, kompostering och toaletter säkerställs. Vidare ska anläggningarna placeras så att de är tillgängliga med hållbara transporter och för personer med funktionsnedsättningar. Detta påverkar var det är lämpligt att lokalisera dem. Att anordna dessa funktioner kan också innebära omfattande investeringar.

Det är därför viktigt att stadsdelsförvaltningarna som ansvarar för att upplåta befintlig parkmark till dem som vill odla gör noggranna avvägningar avseende vilka aktiviteter som ska ges utrymme på allmänplats och att annan allmänhet inte trängs

undan. Det är också viktigt att stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret vid ny planläggning gör väl underbyggda prioriteringar mellan de mål som ställs i samband med stadens utveckling, bostadsmålet och målet att den biologiska mångfalden i staden som helhet ska öka, för att nämna två. Det är på så sätt det kan säkerställas att tillgången på allmän plats är tillräcklig för att de önskade aktiviteterna ska kunna få rum och att markresursen får den användning som är mest lämplig.

Vad gäller placering av odling i anslutning till stadens naturreservat, vill exploateringskontoret framhålla att det är viktigt att förutsättningarna i varje enskilt fall analyseras noga. Några viktiga aspekter att särskilt beakta i anslutning till naturreservat är då: hur de värden som naturreservatet syftar att skydda skulle påverkas, möjligheten att erbjuda nödvändig infrastruktur och kringfunktioner på platsen, risk för spridning av invasiva arter samt naturligtvis annan möjlig markanvändning.

I årets budget har trafiknämnden uppdraget ”Fler odlingslotter, kolonilotter och gemensamhetsodlingar ska möjliggöras och tillkomma på lämplig mark, utan att naturmark tas i anspråk.” För detta uppdrag håller ett program för stadsnära odling på att tas fram av trafiknämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholms hem. Programmet granskas av projektgruppen under augusti 2024. Programmet avser visa stadens viljeinriktning för att skapa ett långsiktigt hållbart arbete med stadsnära odling genom att presentera både en framtidsvision och konkreta förslag på utveckling. Målsättningen är att förbättra möjligheten för stockholmare att ägna sig åt stadsnära odling i olika former.

Exploateringskontoret anser det lämpligt att invänta trafiknämndens färdigställande av ovan nämnda program innan ytterligare initiativ inom området tas.

Inom projekt Norra Djurgårdsstaden, inom ramen för projektets hållbarhetsprogram utreder exploateringskontoret möjligheten att ge incitament till ökad odling på kvartersmark genom att studera möjligheten att utforma kriterier som kan användas i samband med markanvisning. Det bedöms att t ex bostadsgårdar och tak skulle kunna vara en resurs för en ökad odling. Eventuellt kan även bergrum och källarplan vara möjliga för odling och fiskodling. Förutom odling som rekreation vill man också

undersöka om det finns potential att odlingen kan bidra till livsmedelsförsörjning. Att undersöka möjligheten att odla på ytor som väntar på att ianspråkta för exploatering ingår också i arbetet.

Slut

Bilagor

1. Motion av Therese Lindström (M) och Theréz Randquist (M) om att staden ska kunna erbjuda mer stadsodling till Stockholmarna. Stockholm 2024-05-06.